

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER FINANSÓW

ST1/0602-8/MSJ/08/MB7-7488

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 14.07.08.

nr. 4338 podpis. *Borusewicz*

Warszawa, dnia 10 lipca 2008r.

K. Now W. Or
S E K R E T A R I A T
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 16.07.08.
nr. 5330 podpis. *U*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z oświadczeniem Pana Senatora RP Andrzeja Persona, złożonym na 12. posiedzeniu Senatu w dniu 15 maja 2008r. - przekazanym przy piśmie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 czerwca br. znak: BMP-0724-5174/08/AK - w sprawie sytuacji dochodowej jednostek samorządu terytorialnego, szczególnie gmin wiejskich, uprzejmie przedstawiam, co następuje:

1. Ulga podatkowa dla podatników podatku dochodowego od osób fizycznych wychowujących dzieci została wprowadzona na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 217, poz. 1588), zaś ustawą z dnia 5 września 2007 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 191, poz. 1361) zwiększono kwotę ulgi podatkowej podlegającej odliczeniu.

Przepisy ww. ustaw dały podatnikowi podatku dochodowego (rozliczającemu się wg skali podatkowej) prawo do odliczenia rocznie początkowo kwoty stanowiącej iloczyn liczby wychowywanych dzieci i kwoty 120 zł (jeżeli podatnik w roku podatkowym wychowywał własne lub przysposobione dzieci, tj. dzieci małoletnie, dzieci, bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek pielęgnacyjny, dzieci do ukończenia 25 lat uczące się w szkołach, o ile w roku podatkowym dzieci te nie uzyskały dochodów, z wyjątkiem dochodów wolnych od podatku dochodowego, renty rodzinnej oraz dochodów w wysokości niepowodującej obowiązku zapłaty podatku), która ostatecznie została zwiększona do wysokości podwójnej kwoty zmniejszającej podatek w pierwszym przedziale skali podatkowej.

Ulga w tej postaci obowiązywała już w 2007 r., ale jej skutki po raz pierwszy wystąpiły w 2008 r. ze względu na odliczenie tej ulgi przez uprawnionych podatników w rocznym rozliczeniu podatku dochodowego od osób fizycznych.

Zgodnie z szacunkami, przeprowadzonymi na potrzeby projektu ustawy budżetowej na rok 2008, zwiększenie ulgi prorodzinnej spowoduje skutek dla sektora finansów publicznych w wysokości 7.108 mln zł. Ponieważ w 2008 r. udział jednostek samorządu terytorialnego we

wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wynosi 48,34%, szacuje się, że skutek dla jednostek samorządu terytorialnego wyniesie około 3.436 mln zł.

Planowana na 2008 rok kwota wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (po uwzględnieniu między innymi omawianej ulgi) stanowiąca podstawę do naliczenia udziałów we wpływach z tego podatku dla jednostek samorządu terytorialnego, w porównaniu do analogicznej kwoty na rok 2007, jest wyższa o 8,0%.

Do prognozy dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na 2008 r. przyjęto m.in. następujące wielkości makroekonomiczne determinujące dynamikę podstawy opodatkowania:-

- realną dynamikę wynagrodzeń w gospodarce narodowej -103,6%,
- dynamikę zatrudnienia w gospodarce narodowej (102,0%), dynamikę liczby emerytów i rencistów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (100,9%), dynamikę liczby emerytów i rencistów z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (96,5%),
- średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych - 2,3%.

Prognoza wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na 2008 r. uwzględnia skutki proponowanych na ten rok zmian systemowych, m.in.:

- zwiększenia ulgi podatkowej na każde dziecko ze 120 zł do wysokości podwójnej kwoty zmniejszającej podatek w pierwszym przedziale skali podatkowej ze względu na odliczanie jej w rozliczeniu rocznym),
- waloryzacji I progu podatkowego z 43.405 zł do 44.490 zł, kwoty zmniejszającej podatek w pierwszym przedziale skali podatkowej z 572,54 zł do 586,85 zł, kosztów uzyskania przychodu z 1.302 zł do 1.335 zł,
- zwiększonego udziału gmin we wpływach z podatku PIT z 36,22% w 2007 r. do 36,49% w 2008 r.,
- zmiany zasad przekazywania 1% podatku należnego na rzecz organizacji pożytku publicznego,
- obniżenia składki rentowej, zgodnie z pierwotnymi założeniami ustawy, tj. obniżenie o kolejne 4 punkty procentowe w 2008 r. (2 punkty po stronie pracownika i 2 punkty po stronie pracodawcy), w stosunku do już obniżonej o 3 punkty procentowe (tylko po stronie pracownika) w 2007 r., która będzie skutkować wyższą podstawą opodatkowania dochodów osób fizycznych,
- podwyższenia diet dla osób przebywających czasowo za granicą uzyskujących przychody ze stosunku pracy.

Pragnę zaznaczyć, że Ministerstwo Finansów nie ma obecnie możliwości wyszacowania skutków finansowych omawianej ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych dla poszczególnych kategorii jednostek samorządu terytorialnego, bowiem nie dysponuje danymi dotyczącymi m.in. liczby dzieci w poszczególnych gminach, na które będzie przysługiwała omawiana ulga podatkowa, i których rodzice, bądź opiekunowie, dokonają stosowanego odliczenia od podatku.

Szczegółowe wyliczenie ubytku dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, w związku ze zwiększoną ulgą podatkową, będzie możliwe we wrześniu 2008 r. po otrzymaniu wstępnych danych o podatku dochodowym od osób fizycznych, wykazanych w rocznym zeznaniu podatkowym za 2007 r., złożonym w 2008 r. Dopiero na podstawie ww. danych będzie możliwe przeprowadzenie rzetelnej analizy w tym zakresie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że kwestia skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego wynikających ze zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (ulga prorodzinna) była przedmiotem obrad Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w 5 grudnia 2007 r.

2. W celu zobrazowania sytuacji finansowej gmin, poniżej przedstawiam zbiorcze dane dotyczące realizacji budżetów przez samorzady gmin i gmin wiejskich za lata 2005-2007 w zakresie dochodów ogółem, wydatków ogółem, wyniku oraz stanu zobowiązań.

Dochody ogółem - zbiorczo wykonane przez gminy w 2007 r. wynosiły 57.003,589 tys. zł i były wyższe o 10,2% od wykonanych dochodów w 2006 r. i o 24,4% od wykonanych dochodów w 2005 r.

Dochody własne gmin w 2007r. wynosiły 28.221.402 tys. zł i wzrosły w porównaniu do 2006 r. o 15,2%.

W 2007 r. gminy zrealizowały wydatki w kwocie 56.072.713 tys. zł, tj. o 5,4% wyższe w stosunku do wykonanych wydatków w 2006 r.

W 2007r. zobowiązania gmin wynosiły 9.957.704 tys. zł i było 3,9% wyższe od zobowiązań w 2006r.

Wskaźnik zadłużenia - liczony jako udział zobowiązań ogółem w dochodach wykonanych ogółem - wyniósł w 2007 r. 17,5%, a w 2006 r. 18,5%.

Do oceny zdolności kredytowej jednostki samorządu terytorialnego, a tym samym oceny jej kondycji finansowej brana jest pod uwagę także, wykorzystywana przez sektor bankowy i instytucje ratingowe, tzw. nadwyżka operacyjna, obliczana jako różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Budżet operacyjny gmin w 2007 r. zamknął się zbiorczo nadwyżką w wysokości 7.196.492 tys. zł, a w 2006 r. nadwyżką w kwocie 5.458.915 tys. zł.

3. Odnosząc się do podnoszonej w Oświadczeniu Pana Senatora kwestii dotyczącej systemu finansowania samorządów, pragnę podkreślić, że jedną z podstawowych zasad, na których opiera się ten system jest obiektywizacja zasileń budżetów samorządowych w formie subwencji ogólnej z budżetu państwa. Oznacza to w szczególności:

- ustalenie ściśle sformalizowanych zasad ustalania wielkości subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego,
- zniesienie możliwości uznaniowego przyznawania przez Ministra Finansów – z własnej inicjatywy lub w wyniku kierowanych do resortu indywidualnych wniosków – dodatkowych środków, poza określonymi w ustawie.

Zasady subwencjonowania, w tym naliczania wskaźnika dochodów podatkowych gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca zostały określone ustawowo. Zmiany kwot subwencji nie są zatem wynikiem ich „waloryzacji” wskaźnikiem inflacji.

Zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego zostały określone w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539).

Ustawa określa także zasady ustalania i przekazywania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Przepis art. 49 przewiduje, że jednostki samorządu terytorialnego otrzymują dotacje celowe w wysokości zapewniającej ich realizację.

Elżbieta Suchocka-Roguska

Z. pownowuzamianę Ministra Finansów
SEKRETARZ STANU

Elżbieta Suchocka-Roguska